

Sosialurin Sosialurin

SUMMARÚTSØLA

GALDANDI FRÁ 21. JUNI 2004

NÝGGJ BRILLUSTELL
TIL SERA LÁGAN PRÍS

Fa. MAGNUSSEN

UR OG OPTIK · GULL OG SILVUR · FO-900 VÁGUR · TEL 37 32 32 · FAX 37 33 16

Brennistøðin á Hagaleiti 15 ár

Tann 15. juli 2004
vóru 15 ár liðin, síð-
ani brennistøðin hjá
IRF á Hagaleiti varð
tikin í nýtslu

BRENNISTØÐ
Tíðindaskriv frá IRF

Hesi 15 árinu hefur brenni-
støðin brennt meira enn
215.000 tons, svarandi til
1,3 mió rúmmetrar, av
burturkasti. Varð øll nøgdn
løgð á ein fótbóltsvøll,
hevði tað verið ein des, ið
var meira enn 200 metrar
høg. Varð øll nøgdn lögð
eftir vegnum millum Leir-
vík og Tórshavn, varð rúgv-
an tveir metrar høg eftir
allari breiddini á vegnum.

Brennistøðin verður
bygd

Interkommunali Renova-
tíonsfelagsskapurin L/F,
IRF, varð stovnaður 19.
mars 1979. Allar kommun-
ur kunnu verða limir í fe-
lagsskapinum, sum bjóðar
seg fram at taka ímóti øll-
um burturkasti úr lima-
kommununum.

Ein av høvuðsuppgávun-
um hjá felagsskapinum
varð at gera eina brennistøð
til burturkast. Fyri at gera
eina langa søga stutta, kann
verða sagt, at í fyrru helvt
av áttatiárunum varð gjørt
av at byggja eina brennistøð
við Fossdalsbakka í Æðu-
vík, har meginparturin av
burturkastinum hjá eystur-
oyingum longu lutvíst varð
brennt á opnum báli og lut-
víst bara koyrt útav. Tórs-
havnar kommuna hevði tá

gjørt av at byggja sína egnu
brennistøð.

Men síðani kom fram, at
nógur hiti kann fáast burt-
ur úr at brenna burturkast,
og avgjört varð at flyta
brennistøðina nærri Runa-
vík. Eftir at vegagerð og
byggibúning vóru um at
vera liðug uppi á Saltnesi,
varð arbeiðið steðgað, tí
ótti var fyri, at umhvørvið
og drekkivatn fóru at verða

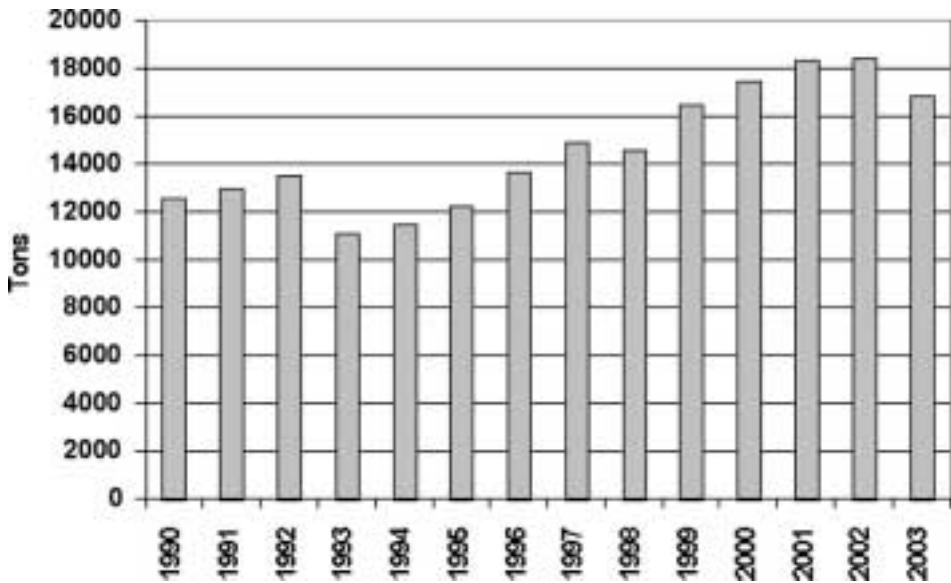
dálkað av dioxini og øð-
rum.

Síðani varð avgjört at
leggja brennistøðina við
Áir, omanfyri smoltstøðina
hjá Fiskaaling P/F. Men
eftir at gravimaskinurnar
høvdu sett á at grava, varð
arbeiðið aftur steðga av
líknandi grundum sum á
Saltnesi.

Nevndin í felagsskapin-
um legði frá sær. Felags-

Brennistøðin á Hagaleiti hevði hósðagin 15 ár á baki

Burturkast, brennt á brennistøðini hjá IRF frá 1990 til 2003

skapurin stóð í stórari
skuld, men við ongum
vinnutóli. Men eftir at Leir-
víkar kommuna hevði
bjóðað felagsskapinum eitt
øki at byggja brennistøð á,
heitti Føroya Landsstýri á
fráfarnu nevndina um at
taka arbeiðið uppáftur og
byggja eina brennistøð
heimanfyri Hagaleiti í Leir-
vík. Á sumri 1989 stóð
brennistøðin liðug. Greitt
var at fara til verka, men
skuldin varð ovurhonds stór
frá byrjan, og hevur hon
verið eitt haft um beinini á
felagsskapinum síðani.

IRF er uttan iva ein nóg-
v meira víttfevndur felags-
skapur, enn menn droymdu
um fyri 25 árum síðani.
Men avbjóðingarnar eru
stórar enn, og neyðugt er at
finna loysnir til gagns fyri
felagsskapin, kommunur-
nar og umhvørvið.

Brennistøðin, eins og alt
annað virksemi hjá IRF,
verður roknað sum serliga
dálkandi virksemi eftir
umhvørvisverndarlógini.
Tað merkir, at allar støðir
skulu hava eina umhvørvis-
góðkenning.

Seinasta
summar fekk brennistøðin
eina nýggja umhvørvisgóð-
kenning, sum er munandi

strangari enn tær gomlu
viðvíkjandi útláti frá
brennistøðini og øðrum
viðurskiftum.

IRF kærði umhvørvis-
góðkenningina til Føroya
Landsstýri. Hetta varð ikki
gjørt, tí at IRF hevur ímóti
at reinsa útlátini frá brenni-
støðini, men heldur tí at
mett varð, og at ov fá atlit
vórðu tikin til støddina og
aldurin á brennistøðini og
til, hvar ið brennistøðin
liggur. Harafturat varð ein
hópur av øðrum viðurskift-
um í umhvørvisgóð-kenn-
ingini, sum viðmerkingar
vóru gjordar til tí fyrsta
uppskotinum til góðkenn-
ing, men sum ikki vórðu
broytt í endaligu góðkenn-
ingini.

Mett verður, at brenni-
ovnurin kann virka við
rímiligum viðlíkahaldi eini
8-10 ár afturat. Men tekn-
iskar ábøtur skulu gerast

eins væl og stýrskipanir
mugu dagførast. Harafturat
verður neyðugt at minka
munandi um útlátini frá
brennistøðini og her verður
serliga hugsa um útlát við
royki.

Roykurin verður reinsað-
ur við einum elektrofiltri,
sum tekur sót og partiklar,
og tungmetallar, sum hanga
upp í teimum, úr roykinum.
Kanningar, sum Heilsu-
frøðiliga starvstovan hevur
gjørt á brennistøðini vísa,
at tungmetallini blýggj og
kadmium hava ligið langt
niðanfyri verandi markvirði
og at kyksilvur eisini hevur
ligið niðanfyri markvirðið
tey seinastu árinu. Haraftur-
ímóti fara allar sýrurnar og
t.d. dioxin í roykinum ó-
tarnað upp ígjøgnum skor-
steinin.

Ein heilt onnur reins-
skipan skal til at reinsa
roykin fyri sýrur og dioxin.
Verandi reinsiskipan skal
takast burtur og ein onnur
skipan setast upp, sum
brúkar kálk til at binda
sýrurnar og aktivt kol til at
binda tungmetallar og diox-
in. Hetta er ein lutfalsliga
stór iløga, sum eisini fer at
tyngja raksturin av brenni-
støðini munandi. Sambært
góðkenningini skal hendan
skipanin verða farin at
virka við ársenda 2005.

Flleiri reinsiskipanir finn-
ast og summar eru meira
umfatandi enn aðrar. Stórir
eftirspurningur er á mark-
aðinum í lotuni, tí allar
brennistøðir í ES skulu lúka
somu krøv, sum sett eru
føroysku brennistøðunum,
við ársenda 2005. Ikki ber
til at siga nakað nágreini-
ligt um kostnaðin, fyrr enn
endaliga umhvørvisgóð-

kenningin fyri brennistøð-
ina er staðfest, men 15 til
30 milliónir kr. hevur verið
nevnt. Eftir øllum at døma
fer minsti eykakostnaðurin
til at reka reinsiverkið at
verða 1,7 milliónir kr. um
árið umframt kapitalkost-
aðin.

Sostatt er heilt greitt, at
tung tøk skulu takast, um
reinsiskipanin á brenni-
støðini, og aðrar skipanir
við hjá IRF, skulu upp á eitt
støði, sum minnir um støði

á líknandi virkjum í skandi-
navisku grannalondunum.

Roykreinsing

Talvan niðanfyri vísir innihald av ymiskum evni í royki
frá brennistøðum, verandi krøv (1994) til roykreinsing
og nýggju krøvini (2003) til roykreinsing.

Evni	Nøgd í royki	Verandi krøv	Nýggju krøvini
	mg/Nm ³	Samdøgurs- miðal mg/Nm ³	Samdøgurs- miðal mg/Nm ³
Dust	2000	40	10
HCl (saltsýra)	400-600	100	10
SO ₂ (svávdíoxíd)	150-250	300	50
NO _x (nitrogenoxidir)	350		400
HF (flussvra)	1-3	2	1
TOC (kolevni)	5	20	10
Pb (blýggj)	30	1,4	
Cd (cadmium)	1,5	0,1	
Hg (kyksilvur)	0,3	0,1	0,05
Cd+Tl (cadmium og thallium)	1,8		0,05
Sb+As+Pb+Co+ Cu+Mn+Ni+V (onnur tungmetallar)	60		0,5
Dioxin+furan	3,1 ng/Nm ³		0,1 ng/Nm ³

mg/Nm³: milligram í hvørjum normal-rúmmetri
ng/Nm³: nannogram í hvørjum normal-rúmmetri
1 Nm³: ein rúmetur av luft við 0 °C og eina atmosfæru trýst
1 mg = 0,001 g
1 ng = 0,000000001 g

Kall kallar KT fólk

Virksemið á Kalli økist alsamt.
Tí tørvar okkum KT starvsfólk.

Arbeiðið fevnir m.a. um hesi øki:

- Netumsiting
- Umsiting av keravisskipanum, t.d. Windows
- Umsiting og menning av dátagrunnum, m.a. Oracle
- Umsiting av stöðisskipanum, t.d. SQL server, Navision osfr.
- Tekniska kundarøkt
- Tekniska dokumentasjón
- Menning av nýggjum tænastum

Vit hugsa okkum KT fólk, sum:

- Eru løtt at arbeiða saman við og eru góðir liðspælarar
- Læra skjótt
- Eru fleksibul
- Duga at gera tað fløkta einfalt
- Brenna fyri arbeiðinum
- Vilja læra meira
- Kunnu veita góða kundarøkt
- Sýna røkisskap

Vit hugsa okkum at fakliga hevur tú
arbeiðsroyndir innan nøkur av nevndu
økjum, ert datamatikari, verkfrøðingur,
sjálværdur ella líknandi.

Vit á Kalli kunnu bjóða eitt dynamiskt og
spennandi umhvørvi, har fólk hava tikið á seg
at vera nýskapandi. Tú fært góðar møguleikar
fyri persónligari og fakligari menning í einum
dynamiskum umhvørvi. Stutt sagt skalt tú duga
við tólum og fólki á einum arbeiðsplássi, har
tað gongur skjótt fyri seg. Lønin verður ásett
eftir førleika, útbúgving og royndum. Starvið
verður sett skjótast til ber.

Skrivlig umsókn við prógvum og viðmælum skal
sendast til: Kall, Öðinshædd 2, Postsmoga
3299, 110 Tórshavn og skal vera okkum í hendi
í seinasta lagi 9. august 2004.

Hevur tú spurningar um starvið, kanst tú ringja
til tekniska stjóran, Martin Paula Jacobsen á
telefon 502071.

20 20 20

Kall er ein fjarskiftisfyrirtøka, ið bjóðar tænastur innan GSM, vanliga telefoni, IP-net og ADSL.
Í 2003 seldu vit fyri 35 mió.kr. Á Kall arbeiða 14 fólk.